

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

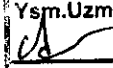
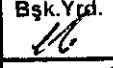
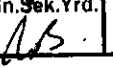
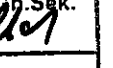
“Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Nurettin Demir

Muğla Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon					
Esas Komisyon	M.M. Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor				
Tarih:	29 Mayıs 2012			E. No: 2/606	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.	
					
TBMM BAŞKANI					

GENEL GEREKÇE:

Yeşilçam filmleri denilen eski Türk filmlerinin çekildiği 70'li 80'li yıllarda oyuncular belli bir ücret karşılığında anlaşmaya varmışlardı ve bu anlaşma sadece sinema gösterimlerini kapsıyordu. Çünkü o dönemlerde televizyon denilen bir mevhum yoktu ve internet de yoktu. Çağın teknolojik gelişimine paralel olarak, yeni yayın mecraları ortaya çıkmıştır. Ancak buralardan elde edilen gelirlerden eski Türk filmleri oyuncularına pay verilmemiştir. Bu durumda yapımcılar ve televizyon şirketleri haksız ve sebepsiz yere zenginleşirken, bu zenginleşme oyunculara yansımamıştır.

Bir dönemin ünlü oyuncuları çalışmadıkları dönemlerde ve yaşlılıklarında sefalet ile sıkıntı çekerek hayata veda etmiştir. Yeşilçam'ın "kral ünvanlı" oyuncusu Mesut Engin 58 yaşında, Türk sinemasının ünlü oyuncusu Ekrem Bora 78 yaşında, Yeşilçam'ın ilk vamp kadını olarak ünlenen Birsen Ayda "Burada kalmaktansa ölmeyi yeğlerim" dediği huzurevinde 66 yaşında "yoksulluk ve sefalet içinde" yaşamlarını yitirmiştir.

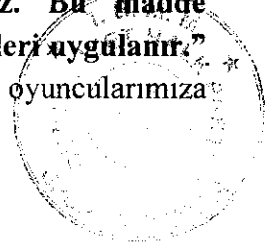
Adı geçen sanatçılarımız çektiği sıkıntılar ve yoksulluk içinde yaşama veda eden yüzlerce ünlü sanatçımıza sadece örnektir. Türk sinemasını bu günlere taşıyan değerli sanatçılarımıza sahip çıkılmalı, telif haklarını almalı ve belki hayatlarının son baharında hak ettikleri yaşama ve refaha kavuşmalıdırlar.

Sayıları her geçen gün artan televizyon kanallarında eski Türk filmleri tekrar tekrar gösterilmeye devam ederken, yapımcılar ve televizyon şirketleri haksız ve sebepsiz yere zenginleşmektedir. Ne yazık ki bu refah ve zenginleşme emektar oyuncularımıza yansımamaktadır. Bu durum hakkaniyete, adalete ve hukuka aykırıdır.

Telif haklarında "hak arayışı" ile ilgili bazı davalar halen devam etmektedir. Bu davaların sonuçlanması belki de yıllarca sürecektir. Bu davaların sonucunda ise "eski filmlerin gösterimine dair bir yasak kararı verilip verilmeyeceği" ya da "filmlerde rol alan sanatçılara geçmişe dönük bir telif ödemesi yapılıp yapılmayacağı" belirsizdir. Çünkü bu konuda geriye dönük hak talep edilmesi için yasal boşluklar söz konusudur. 1995 senesinin ve öncesinin sinema filmlerinde sözleşmelerle mali hakların devrinin gerçekleşmediği belirtilmektedir.

Bazı firmaların sanatçının telif haklarının ödenmesi için üzerlerine düşeni yapacaklarını söylemesine rağmen, somut adımlar atılmamaktadır.

Bu nedenlerle, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa **"2001 tarihinden önce yapılmış eski Türk filmlerin ilk tespiti gerçekleştirilen film yapımcıları, eser sahibinden ve icracı sanatçıdan mali hakları kullanma yetkisini devralmadıkları sürece söz konusu filmler radyo-televizyon kuruluşları, uydu ve kablolu yayın kuruluşları ile mevcut veya ileride bulunacak teknik imkânlardan yararlanarak yayın ve/veya iletim yapacak kuruluşlar tarafından yayınlanamaz. Bu madde hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır."** geçici maddesinin eklenmesi Türk sinemasını bugünlere taşıyan emektar oyuncularımıza sahip çıkılması adına vefa borcumuzdur.

geçici maddesinin eklenmesi Türk sinemasını bugünlere taşıyan emektar oyuncularımıza sahip çıkılması adına vefa borcumuzdur.

Her yıl televizyon ekranlarında yüzlerce defa gösterilen Yeşilçam filmleri klasiklerinin tüm mali haklarını elinde bulunduran yapım firmaları ve televizyon kanalları için yapılacak bu yasal düzenleme ile sinema alanında en temel sorunlardan biri olan telif hakları adına büyük bir adım atılmış olacaktır.

FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- 2001 tarihinden önce yapılmış eski Türk filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcıları, eser sahibinden ve icracı sanatçıdan mali hakları kullanma yetkisini devralmadıkları sürece söz konusu filmler radyo-televizyon kuruluşları, uydu ve kablolu yayın kuruluşları ile mevcut veya ileride bulunacak teknik imkânlardan yararlanarak yayın ve/veya iletim yapacak kuruluşlar tarafından yayınlanamaz. Bu madde hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

